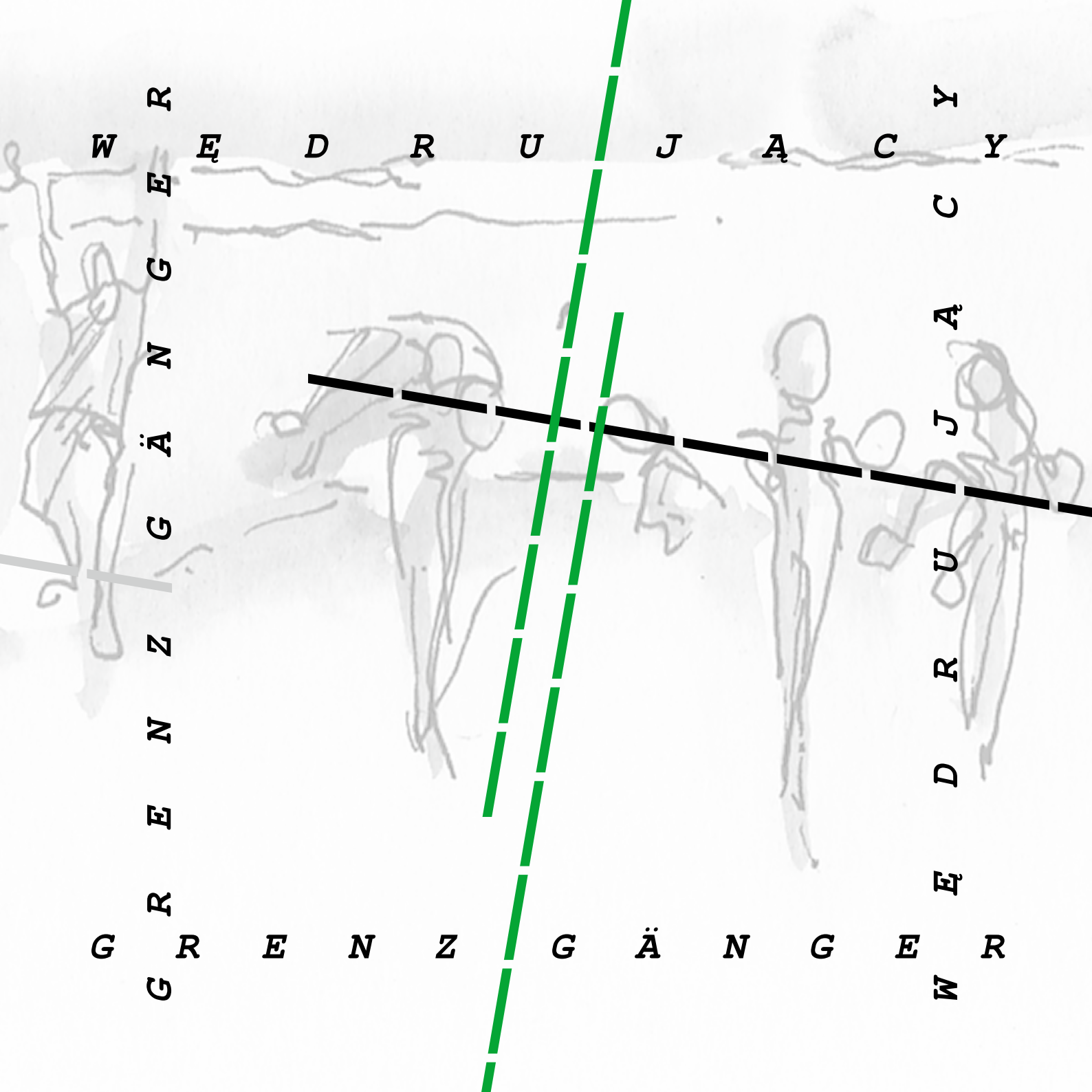

W E D R U J A C Y
E C
G N Ä G U J A
Z N E N Z G Ä N G E W
G R E N Z G Ä N G E W
R E R

Katalog zur Ausstellung GRENZGÄNGER

Galerie Roter Pavillon
Bad Doberan

Katalog towarzyszący wystawie WĘDRUJĄCY

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu
Oddział Muzeum Czyny Powstańczego
w Górze Św. Anny

Vorwort

Seit den ersten konzeptionellen Überlegungen zu dieser Ausstellung hat sich in sehr kurzer Zeit sehr viel verändert. Wir sind auf dem Weg zurück in Zeiten, in denen wir alle Grenzgänger waren, sobald wir unser Land verließen. Doch nicht genug damit, dass das einst grenzenlose Europa inzwischen Vergangenheit ist, auch in unseren Köpfen werden zunehmend wieder Grenzen eingezogen.

4

Wie weit wir uns in unserem gesellschaftlichen und politischen Alltag von jenem Grenzbegriff entfernt haben, den der Philosoph Konrad Paul Liessmann als die Freiheitserfahrung schlechthin bezeichnete, weil „Grenzen als menschengemachte Konventionen nie absolut sind, sondern die Grenzüberschreitung immer möglich machen“, zeigt zum Beispiel der Blick in soziale Netzwerke, in denen bestenfalls die Grenzen des guten Geschmacks eingerissen werden. Schon längst geht es nicht mehr um den von Erkenntnisdurst gespeisten Wunsch, die Grenzen der eigenen Beschränktheit zu sprengen und weiterzugehen oder faustisch gesprochen, herauszufinden, was die Welt im Innersten zusammenhält. Zunehmend erleben wir vielmehr die Etablierung gewollter Intoleranz, die Abschottung und Ausgrenzung all dessen, was als anders und damit eo ipso als bedrohlich gilt.

In dieser Situation vereint diese Ausstellung vier Künstler, die als polnische Bürger mit deutschem Hintergrund sozusagen auf der Grenze geboren sind, in eine Welt hinein nämlich, die geprägt war und ist von zwei Mentalitäten, zwei Sprachen, zwei Kulturen, eine Welt, in der Grenzerfahrung nicht nur unvermeidlich, sondern maßgeblicher Bestandteil der Sozialisation war.

Welche Rolle spielt dieser alltägliche Grenzgang in ihrem Lebensweg? Welchen Einfluss hat er auf ihre Weltsicht, auf ihr künstlerisches Schaffen genommen? Lassen sich Erfahrungen formulieren, die zumal in unserer heutigen Zeit von besonderer Bedeutung sein können? Die Ausstellung versucht, auf diese und andere mögliche Fragen Antworten zu geben.

Dr. Michael Hausherr

Przedmowa

Od pierwszych rozważań projektowych związanych z tą wystawą, w bardzo krótkim czasie wiele się zmieniło. Obecnie jesteśmy w powrotnej drodze do czasów, gdy wszyscy byliśmy wędrowcami od momentu opuszczenia własnego kraju. I jakby było mało, że Europa bez granic jest już przeszłością, również w naszych umysłach zaczynają te granice znów funkcjonować.

Jak daleko oddaliliśmy się w naszej społecznej i politycznej codzienności od takiego pojęcia granicy, które filozof Konrad Paul Liessmann definiuje jako pojęcie wolności - ponieważ „granice jako wytwór ludzkich konwencji nie są absolutem, ostatecznością, to one umożliwiają ich przekraczanie” - pokazują chociażby portale społecznościowe w internecie, gdzie w najlepszym razie przekroczone zostały granice dobrego smaku. Już dawno nie chodzi o zaspokojenie potrzeby wiedzy, jak pokonać własne ograniczenia, by posunąć się dalej, lub też mówiąc za Faustem: „Bym wreszcie poznał, czym jest ta potęga, co wewnętrzne siły świata w jedno sprzęga.” Coraz częściej mamy do czynienia z celową nietolerancją, wykluczeniem i odrzuceniem tego wszystkiego co inne, co eo ipso jest postrzegane jako zagrożenie.

W tej sytuacji wystawa ta jednoczy czworo artystów, którzy jako polscy obywatele z niemieckimi korzeniami urodzili się jak gdyby na granicy, w świecie, w którym panowały dwie mentalności, dwa języki, dwie kultury, w tym świecie, w którym świadomość granicy była nie tylko nieunikniona, ale była jednocześnie istotnym elementem socjalizacji.

Jaką rolę spełnia to codzienne przekraczanie granicy w ich życiu? Jaki wpływ ma na ich światopogląd, na ich pracę artystyczną? Można z ich doświadczeń formułować wnioski, które w obecnych czasach mogłyby mieć szczególne znaczenie? Wystawa ta jest próbą odpowiedzi na te właśnie pytania.

Dr. Michael Hausherr

Geboren 1962, Studium an der Akademie der bildenden Künste in Krakau, Diplom im Jahre 1988; im Mittelpunkt ihrer Malerei stehen Abstraktionen, die von realen und gefühlten Landschaften beeinflusst sind; Inspiration liefern Überschneidungen der äußeren und inneren Welten; mehrere Einzelausstellungen und Teilnahme an gut fünfzig Gruppenausstellungen in Polen, Deutschland, den Niederlanden, Tschechien, Italien und China

„Kunst ist frei und grenzenlos und entspricht mit diesen Attributen dem Hauptthema meiner Arbeit, den mich umgebenden Landschaften. Obwohl sich in diesen Grenzen finden, sind sie doch grenzenlos, einfach und mühelos lesbar. Auf dem Lande aufgewachsen, berührt mich die magische Schönheit von Landschaften sehr; sie inspirieren, faszinieren mich, verwunden mich, machen mich auch traurig. Landschaften sind nicht intellektuell, sondern ehrlich und voller Ausdruck. In diesen Landschaften bewege ich mich mit meinem Widerspruch, bin ich doch einerseits überall in ihnen und gleichzeitig nirgends.“

Urodzona 1962, studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom w 1988 roku. Tematem jej obrazów są abstrakcje tworzone pod wpływem rzeczywistych i postrzeganych krajobrazów. Inspiracji dostarczają nakładające się na siebie zewnętrzne i wewnętrzne światy. Wiele wystaw indywidualnych oraz udział w około pięćdziesięciu wystawach zbiorowych w Polsce, Niemczech, Holandii, Czechach, Włoszech i Chinach.

„Sztuka jest wolna i nieograniczona i te atrybuty są podstawą moich prac reflektujących otaczające mnie krajobrazy. Pomimo ograniczeń są bezgranicznie proste i łatwe do odczytania. Jestem wychowana na wsi, dlatego bardzo działa na mnie magiczne piękno krajobrazu; inspiruje mnie, fascynuje, zadziwia, ale też i zasmuca. Krajobrazy nie są intelektualne, lecz są prawdziwe i pełne wyrazu. W tych krajobrazach poruszam się z moimi sprzecznościami, jestem jednocześnie wszędzie i nigdzie.“

Zagwiździe
ul. Łubniańska 19
PL-46-030 Murów
Tel.: +48 50 304 67 72
jolagolenia_mikusz@onet.eu

JOLANTA GOLENIA-MIKUSZ

Ewa / Ewa

Öl auf Leinwand / olej na płótnie / 100x120 cm, 2016

Schatten / Zatrzymałam cień

Öl auf Leinwand / olej na płótnie / 136x100 cm, 2001

Gebileichtes Weiß / Rozbielona łąka
Öl auf Leinwand / olej na płótnie / 120x100 cm, 2009

1963 in Kattowitz geboren; lebt und arbeitet seit Anfang der achtziger Jahre am Niederrhein, seit vielen Jahren auch wieder in der alten Heimat; Abschluss als Diplom-Designerin an der Hochschule Niederrhein; zahlreiche Werke in privatem und öffentlichem Besitz; Mitgliedschaft in mehreren Kunstvereinen

10

„In diesen Tagen ist der Diskurs über Grenzen ohne Verweis auf die bedrückenden Erfahrungen des letzten Jahres kaum möglich. Während in der realen Welt die Grenzüberschreitung mit allen Mitteln verhindert wird, ist die Kunst in ihrem Bemühen, die gegebene Realität auf eine transzendente Ebene zu überführen, ohnehin grenzüberschreitend. Mein Beitrag zu dieser Ausstellung sind leere Stühle. Hat dort eben noch jemand gesessen, der jetzt unterwegs ist, vielleicht gar zu neuen Ufern? Wird bald jemand kommen und sich niederlassen, kurz oder auch länger ruhen und dann wieder gehen? Meine Stühle stehen zwischen den Grenzen und laden als Orte der Erinnerung und Vorschau zugleich zur Rast vor dem nächsten Grenzgang ein.“

Urodzona w 1963 roku w Katowicach. Od początku lat osiemdziesiątych mieszka i pracuje w Nadrenii Westfalii, od wielu lat również w starej ojczyźnie. Dyplom-Designer w Wyższej Szkole Niederrhein. Liczne jej dzieła są w posiadaniu publicznym i osób prywatnych. Członkostwo w wielu stowarzyszeniach artystycznych.

„W obecnym czasie dyskusja o granicach, bez uwzględnienia przygnębiających wydarzeń ubiegłego roku, jest wręcz niemożliwa. Podczas gdy w realnym świecie przekraczanie granic staje się coraz trudniejsze, sztuka stwarza możliwości tę realną rzeczywistość przenieść transcendentnie w obszar poznawalny, bez przekraczania granic. Moim wkładem w tej wystawie są puste krzesła. Czy ktoś właśnie na nich siedział a teraz jest w drodze, może nawet do nowej przystani? Może wkrótce zjawi się ktoś inny, usiądzie, krócej czy dłużej odpocznie, by znów ruszyć dalej? Moje krzesła stoją pomiędzy granicami i jako miejsce do przemyśleń o przeszłości i przyszłości, zapraszają do odpoczynku przed następną wędrówką.“

Atelier am Dyk
Grönkesdyk 9
D-47803 Krefeld
Tel.: +49 2151 65 34 38
mauga@mauga.de
www.mauga.de

MAUGA HOUBA-HAUSHERR

Stühle I / Krzesła I

Tusche auf Pappe /
tusz na kartonie /
150x100 cm, 2014

Stühle II / Krzesła II

Tusche auf Pappe /
tusz na kartonie

150x100 cm, 2014

Stühle III / Krzesła III
Tusche auf Pappe /
tuszu na kartonie /
150x100 cm, 2014

Geboren 1950 in Danzig, Fotograf und Bildhauer, absolvierte 1973 die Kunstakademie in Danzig im Bereich Bildhauerei. Im Wesentlichen widmet er sich experimentellen Techniken, Objekten, Collagen und Fotografien mit zunehmend spirituellem Hintergrund. Zahlreiche Ausstellungen im In- und Ausland, lebt und arbeitet als freischaffender Künstler in Erkrath.

„Vor fast drei Jahrzehnten bin ich aus Danzig nach ‚Westen‘ ausgereist. Die Geschichte hat meine damals getroffene Entscheidung, als Europäer leben zu wollen, bestätigt. Grenzgänger bin ich durch das Pendeln zwischen den beiden Kulturen, in denen ich lebe und aus denen schöpfe, trotzdem geblieben. Meine künstlerische Arbeit ist ein ständiger Prozess, Grenzen zu überschreiten und ‚Neues‘ auszuprobieren. Aktuell beschäftige ich mich mit der Begrenztheit von „Zeit und Raum“ und mit Möglichkeiten, sie zu überwinden.“

Urodzony w 1950 r. w Gdańsku, grafik i rzeźbiarz, jest absolwentem Wydziału Rzeźby w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku (wówczas Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych). Zajmuje się kolażem, fotografią i działaniami w przestrzeni, rozumianymi, jako szeroko pojęty eksperyment. Jego twórczość jest wynikiem głębokich przeżyć duchowych autora. Liczne wystawy w kraju i za granicą, mieszka i tworzy jako niezależny artysta plastyk w Erkrath.

„Wywędrowałem z Gdańska na „zachód“ prawie przed trzydziestoma laty. Historia potwierdza moją wówczas podjętą chęć życia jako „europejczyk“. Ciągłe jednak poruszam się na obszarze obu kultur, w których żyję i z których czerpię natchnienie. Moja twórczość jest ciągłym procesem przekraczania granic wypróbowywania „nowego“. Aktualnie zajmuje mnie „czas i przestrzeń“ oraz możliwości przekraczania ich granic.“

Trills 9
D-40699 Erkrath
Tel.: +49 2104 28 89 73
Fax: +49 2104 28 89 74
jan@masa-art.eu
www.masa-art.eu

JAN MASA

Panta rhei XIV

FineArtPrint auf Canson
Baryta Photographique
*FineArtPrint na Canson
Baryta Photographique*
66x41 cm, 2016

Panta rhei XV /

FineArtPrint auf Canson

Baryta Photographique /

FineArtPrint na Canson

Baryta Photographique /

66x41 cm, 2016

Panta rhei XVI /
FineArtPrint auf Canson
Baryta Photographique /
FineArtPrint na Canson
Baryta Photographique /
66x41 cm, 2016

Geboren 1975, aufgewachsen im oberschlesischen Annaberg;
Studium an der Akademie für Bildende Künste in Krakau, Abteilung
für Grafik in Kattowitz. Promotion im Jahre 2010; seit 2005
als Dozent an der Akademie der Bildende Künste in Kattowitz
tätig; 2010 und 2012 Gastdozent an der Bauhausuniversität
Weimar; Landes- und Staatsstipendien; Vorstandsmitglied des
Künstlerverbandes ZPAP Kattowitz.

„Täglich überqueren wir Grenzen. Dies geschieht auch und
vielleicht besonders in der Kunst. In meiner Serie „Flächen und
Realitäten Paralell“ geht es um wechselseitige Grenzüberschreitungen, bei denen
eines das andere zerstört und auf diese Weise Neues entsteht. Dieser Prozess
hat durchaus Bezüge zu meiner Biographie, zu dem Punkt auf der Karte, woher ich
komme.“

*Urodził się w 1975 roku, związany z rodziną Górą św. Anny. Studiował
w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Grafiki w Katowicach. Doktorat
zrealizował w 2010. Od 2005 roku pracuje w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach,
obecnie na stanowisku adjunkta. W latach 2010 i 2012 prowadził warsztaty
rysunkowe w Uniwersytecie Bauhaus w Weimarze. Był stypendystą Marszałka
Województwa Śląskiego oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest
członkiem Zarządu Katowickiego Okregu ZPAP.*

„Codziennie przekraczamy granice. Zdarza się to również, a może szczególnie
w sztuce. W mojej serii „Płaszczyzny i rzeczywistości równoległe“ chodzi o
przekraczanie granic na różnych płaszczyznach, podczas których „jedno“ wprawdzie
niszczy „drugie“, ale jednocześnie powoduje powstanie „nowego“. Ten proces odnosi
się do mojej biografii, do miejsca z którego się wywodzę.“

ul. Zwycięstwa 17/7
PL-44-100 Gliwice
Tel.: +48 32 335 32 28
dipietrek@wp.pl

DAMIAN PIETREK

19

Nr 1 aus der Serie Flächen und Realitäten Paralell / Nr 1 z serii Płaszczyzny i
rzeczywistości równoległe / Zeichnung auf Leinwand / rysunek na płótnie / 95x140 cm, 2013

Nr 9 aus der Serie Flächen und Realitäten Paralell / Nr 9 z serii Płaszczyzny i
rzeczywistości równoległe / Zeichnung auf Leinwand / rysunek na płótnie / 95x140 cm, 2015

Nr 12 aus der Serie Flächen und Realitäten Paralell / Nr 12 z serii Płaszczyzny i rzeczy- wistości równoległe / Zeichnung auf Leinwand / rysunek na płótnie / 95x140 cm, 2015

Impressum / Impresum:

Katalog zur Ausstellung **GRENZGÄNGER** / *katalog towarzyszący wystawie **WĘDRUJĄCY**:*

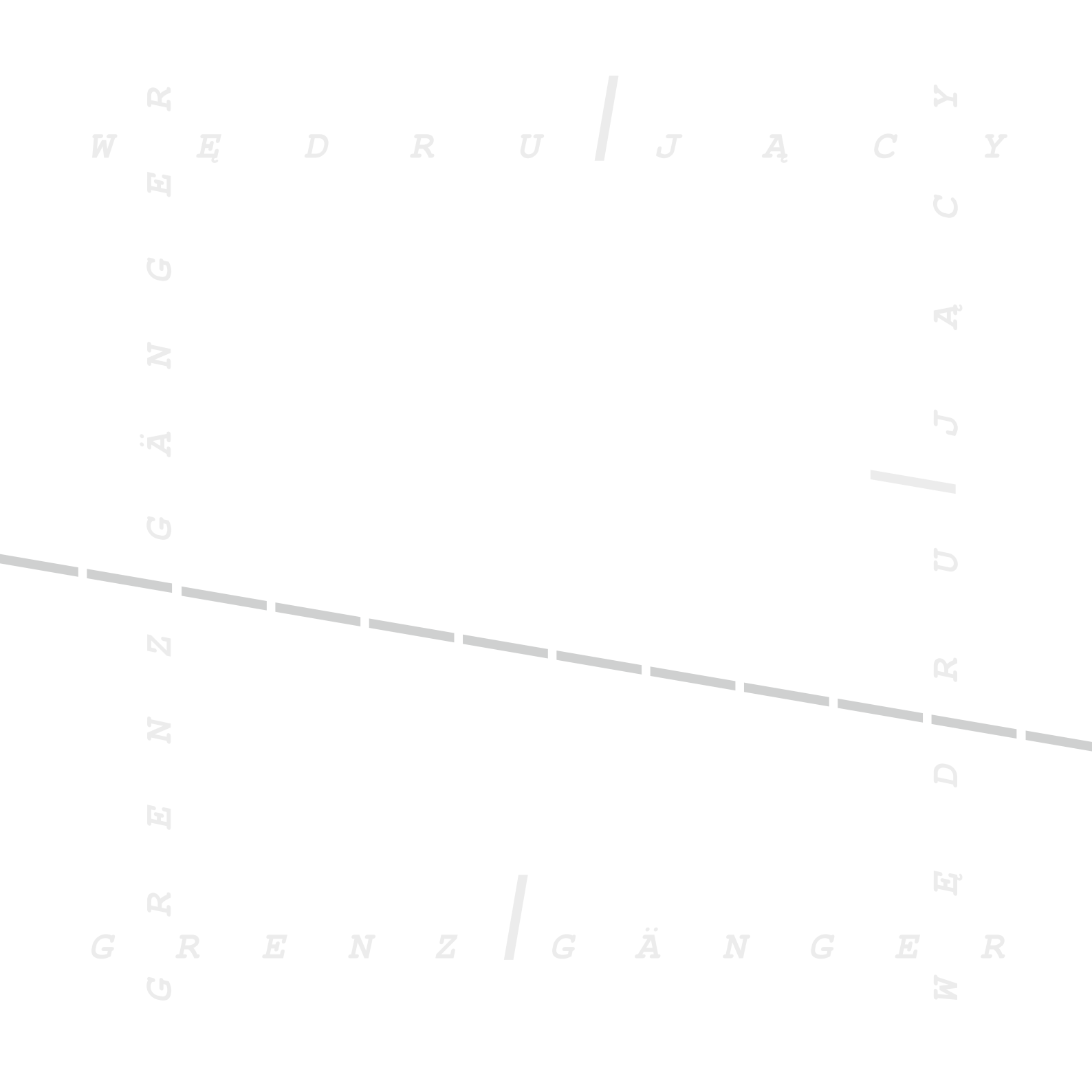
Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu Oddział Muzeum Czynu Powstańczego w Górze
Św. Anny

Galerie Roter Pavillon, Bad Doberan

Jahr / rok wydania:	2016
Auflage / nakład:	500 Stück / Egzemplarzy
Gestaltung / opracowanie graficzne:	Jan Masa
Redaktion / redakcja:	Dr. Michael Hausherr
Übersetzung / tłumaczenie:	Johanna Kern

Das Copyright der einzelnen Texte und Abbildungen liegt bei den jeweiligen
Urhebern. / *Prawa autorskie tekstów i zdjęć pozostają przy ich autorach.*

W R E D R U / J A C Y
E F C
G N Ä J
G U
Z R
N D
E F
R R E N Z / G Ä N G E R
G W

Katalog zur Ausstellung GRENZGÄNGER

Galerie Roter Pavillon
Bad Doberan

Katalog towarzyszący wystawie WĘDRUJĄCY

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu
Oddział Muzeum Czynu Powstańczego
w Górze Św. Anny